

Helsinki

**Stoan ja Puhoksen alueen
asemakaavan muutos**

**Yhteenveto OAS-vaiheen
vuorovaikutuksesta ja mielipiteistä
5.10.2023**

Johdanto

Kulttuurikeskus Stoa ja kauppakeskus Puhoksen alueelle suunnitellaan asemakaavan muutosta. Touko-kesäkuussa 2023 tiedotimme valmistuneista suunnitelmaluonnoksista, tapasimme kaupunkilaisia ja keräsimme mielipiteitä ja ideoita.

Tästä vihkosta löydät mm. yhteenvedon Stoa aulassa 20.5. järjestettyä tilaisuudesta, Kerrokantasi -kyselyn tuloksista ja kaupungin kirjaamoon lähetetyistä mielipiteistä ja viranomaisten kannanotoista. Lopussa kerromme, miten suunnittelu jatkuu ja missä vaiheessa suunnitelmiin voi vaikuttaa jatkossa.

Suunnittelua, vuorovaikutusta ja viestintää on tehty yhtäaikaisesti Puotilan metroaseman alueen kanssa. Siitä johtuen tässä yhteenvedossa on materiaalia ja tietoja myös Puotilan metroaseman alueesta ja sitä koskevasta palautteesta.

Sisällysluettelo

- 3 Viestintä ja vuorovaikutus touko-kesäkuussa 2023 – tiivistelmä
- 4 Yhteenvedo Idän kyläjuhlien yhteydessä järjestetystä tapahtumasta
- 6 Kerrokantasi-kysely – aikaisemmat kyselyt ja kyselyn sisältö
- 7 Kerrokantasi-kysely – yhteenvedo pääosiosta
- 8 Yhteenvedo Puotinharjun Puhosta koskevasta palautteesta
- 14 Yhteenvedo Puotilan metroaseman aluetta, Helminauhakorttelia ja Korsholmantien korttelia koskevasta palautteesta
- 25 Yhteenvedo Stoa, Stoaaukiota ja Stoa puistoa koskevasta palautteesta
- 47 Kirjaamoon jätetyt mielipiteet ja kannanotot
- 48 Suunnittelun ja vuorovaikutuksen seuraavat vaiheet

Kuvalähteet:

Helsingin kaupunki, jos kuvan yhteydessä ei ole toisin mainittu.

Viestintä ja vuorovaikutus touko-kesäkuussa 2023

Mitä teimme ja mitä tapahtui

- ▶ Laitoimme osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja viite-suunnitelmien luonnoksia nähtäville 15.5.–5.6.2023.
- ▶ Tiedotimme asemakaavan valmistelun aloituksesta kirjeitse muutosalueen lähimpiä kiinteistöjä ja keskeisiä järjestöjä.
- ▶ Avasimme kaavahankkeen nettisivut: www.hel.fi/fi/kaupunkiymparisto-ja-liikenne/kaupunkisuunnittelu-ja-rakentaminen/hae-suunnitelmia-ja-hankkeita/stoan-ja-puhoksen-alue
- ▶ Avasimme kaikille avoimen Kerrokantasi -kyselyn: <https://kerrokantasi.hel.fi/stoapuhospuotila>
- ▶ Lähetimme lähialueen talouksiin 6525 postikorttia alueen kotitalouksiin ja yrityksiin, lisäksi alueella kävijät saivat kortteja muun muassa Puhoksen ostoskeskuksen yrittäjiltä ja muilta toimijoilla sekä kulttuurikeskus STOA:sta. Kortissa kerrottiin 6 kielellä nähtäville tulleista suunnitelmista ja 20.5. järjestettävästä tilaisuudesta.
- ▶ Tiedotimme suunnitelmista ja 20.5. tilaisuudesta kaupungin somekanavilla ja Helsingin Uutisten itäpainoksessa.
- ▶ Suunnittelijat olivat tavattavissa ja suunnitelmia oli esillä Stoan aulassa 20.5. klo 14–17 osana Idän kyläjuhlia. Esittelyplanssit ja pienoismallit jäivät Stoan aulaan seuraavaksi pariiksi viikoksi.

K
Posti
Julkinen tiedote

Tervetuloa! Välkommen!
Welcome! Soo dhowow!
أهلاً وسهلاً! Добро пожаловать!

Helsinki

Stoan, Puhoksen ja Puotilan metroaseman alue muuttuu. Millainen se on vuonna 2030? Tapaa suunnittelijat Idän kyläjuhliilla!

Området kring Stoa, Puhos och Botby gårds metrostation utvecklas. Hur ser det ut 2030? Träffa planerarna på festivalen Idän kyläjuhla!

Stoa, Puhos and Puotila metro area is changing. What is it like in 2030? Come and meet the planners at Idän kyläjuhla.

Maxadada metrooga ee Stoa, Puhos iyo Puotila waa ay isbeddelaysaa. Nooc ee ayeey noqonaysaa sannadka 2030? Kaalay qorsheeyayaasha kula kulan xafladda tuulada Itä!

территория станций метро Стоа, Пухо́са и Пуоти́ла изменяется. Как она будет выглядеть в 2030 году? Встретьтесь с проектировщиками на "Восточном деревенском празднике!"

سوف تتغير منطقة محطة مترو ستوا وپوهوس وپوتیلا. كيف ستبدو المنطقة عام 2030؟ تعال للقاء المخططين في حفلة المنطقة الشرقية!

📅 20.5.2023 🕒 14–17 📍 STOA. Turunlinnantie 1

🗣️ suomi – venäjä, suomi – arabia, suomi – somali | finska – ryska, finska – arabiska, finska – somaliska | Finnish – Russian, Finnish – Arabic, Finnish – Somali | finnish – ruus, finnish – carabi, finnish – soomaali | финский – русский, финский – арабский, финский – сомали | الفنلندية – الروسية، الفنلندية – العربية، الفنلندية – الصومالية

Idän kyläjuhlien ohjelma | Program för Idän kyläjuhla | The program for Idän kyläjuhla | Barnaamijka xafladaha Itä | Програма "Восточного деревенского праздника" | برنامج حفلة المنطقة الشرقية

→ stoa.fi

Postikortin / flyerin etusivu

Lauantaina 20.5.2023 Stoassa ja Stoan aukiolla järjestettiin perinteiset Idän kyläjuhlat. Musiikkiesitysten lisäksi ohjelmasta löytyi mm. uusi katusirkusesitys ja yhteisöllistä sanataidetta. Sää suosi juhlijoita!

Stoan aulaan pystytettiin samana päivänä näyttely, jossa oli nähtävillä Stoan ja Puhoksen sekä Puotilan metroaseman alueelle laadittuja luonnoksia.

Suunnittelijat olivat tavattavissa planssien äärellä. Ilta-päivän aikana ehdittiin käydä lukuisia lyhyitä ja pitkiä keskusteluja. Tulkkejakin olisi ollut käytettävissä alueen yleisimmille ei-kotimaisille kielille (somi, arabia, venäjä), mutta tarvetta tulkkauksille ei syntynyt.

Tilaisuudessa vierailleilla oli myös mahdollisuus antaa mielipiteensä kirjallisesti suoraan suunnitelmien päälle.

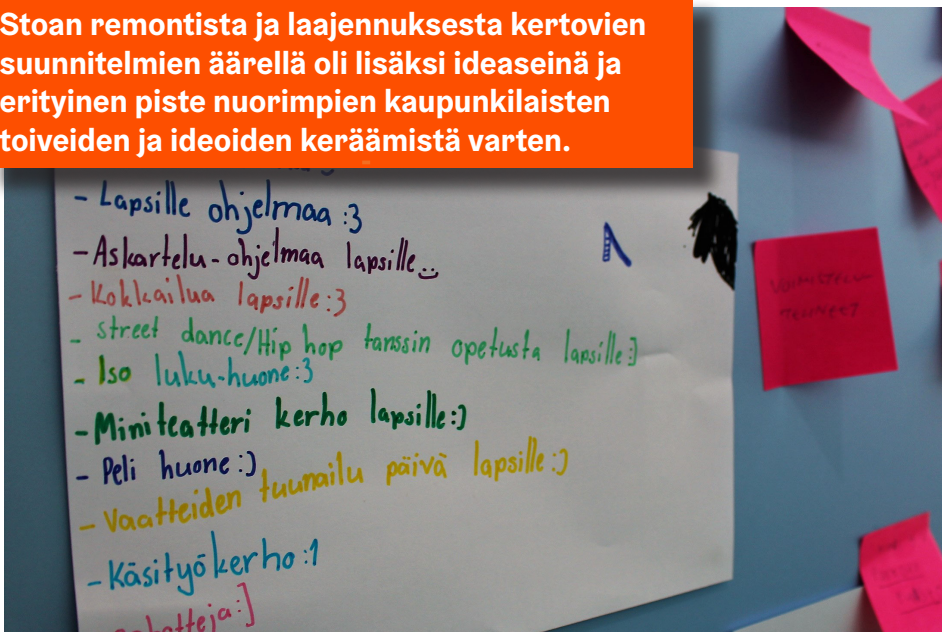

Näyttelyalueen keskellä oleva pienoismalli keräsi paljon huomiota.

Välillä pidettiin lyhyitä tietoisuuksia. Suunnittelijat pääsivät ääneen. (Valitamme, että äänentoistolaitteet eivät toimineet täydellisesti!)

Stoan remontista ja laajennuksesta kertovien suunnitelmien äärellä oli lisäksi ideaseinä ja erityinen piste nuorimpien kaupunkilaisten toiveiden ja ideoiden keräämistä varten.

- Lapsille ohjelmaa :3
- Askartelu-ohjelmaa lapsille :3
- Kokkailua lapsille :3
- street dance/Hip hop tanssin opetusta lapsille :3
- Iso luku-huone :3
- Minitatteri kerho lapsille :3
- Peli huone :3
- Vaatteiden suunnittelu päivä lapsille :3
- Käsityökerho :1
- ...

Emme laskeneet keskusteluihin osallistuneiden ja näyttelyn läpi kulkeneiden kaupunkilaisten lukumääriä. Kuva kertoo kuitenkin oleellisen: Kuhina Stoan aulassa oli kolmen tunnin ajan jatkuvaa. Kiitos kaikille paikan päälle saapuneille!

Kerrokantasi-kysely

Aikaisemmat kyselyt

Kaupungin Kerrokantasi-portaalissa järjestetty kysely oli käytännössä kolmas laatuaan viimeisimmän kolmen vuoden aikana. Tammikuussa 2021 järjestettiin kysely Stoa ja Puhoksen alueen suunnitteluperiaatteista ja marraskuussa 2021 koko Itäkeskuksen alueen suunnitteluperiaatteista, Stoa ja Puhoksen alue siinä mukana.

Tämän lisäksi suunnitelmien taustalla on vuosien 2019–2020 aikana järjestetty ideakilpailu ”Itä-Helsingin keskusta”, johon palautettuja ehdotuksia oli mahdollista kommentoida kilpailun nettisivuilla kahdessa eri vaiheessa.

Kyselyn sisältö

Kerrokantasi-kysely oli avoinna 15.5.–5.6.2023.

Kysely koski kahta valmisteilla olevaa asemakaavan muutosaluetta: 1) Stoa ja Puhoksen alue ja 2) Puotilan metroaseman alue.

Kyselyssä oli pääosion lisäksi kuusi alaosiota: 1) Puhos, 2) Helminauhakortteli ja Korsholmantien kortteli, 3) Stoa laajennus, 4) Stoa aukio, 5) Stoa puisto sekä 6) Puotilan metroasema.

Kyselyn tekstit olivat selkomukautettua suomea. Liitteenä olevien suunnitelmien tekstit olivat yleiskielisiä.

Mielipiteitä jätettiin yhteensä 428 kappaletta.

Seuraavilla sivuilla on yhteenvedot kyselyssä ja Idän Kyläjuhlien tilaisuudessa saaduista mielipiteistä.

ALAOSIO 1/6
Puhos

Näytä tiedot

ALAOSIO 2/6
Puotilan metroaseman alue

Näytä tiedot

ALAOSIO 3/6
Helminauhakortteli ja Korsholmantien kortteli

Näytä tiedot

ALAOSIO 4/6
Stoa laajennus

Näytä tiedot

ALAOSIO 5/6
Stoa aukio

Näytä tiedot

ALAOSIO 6/6
Stoa puisto

Näytä tiedot

Kerrokantasi-kysely

Pääosioon jätetyt mielipiteet

Kyselyn pääosioon jätettiin 75 mielipidettä, joista monet kohdistuivat esim. Puhokseen, Stoaan, Puotilaan tai muihin alaosioiden aiheisiin. Nämä mielipiteet on huomioitu alaasioita koskevissa yhteenvedoissa.

Myös yleisluontoisempia mielipiteitä ja ideoita esitettiin:

Liian tehokkaaksi tai korkeaksi tai muutoin alueiden vanhaan perua olevaan rakenteeseen ja tunnelmaan epäso-pivaksi koettu rakentaminen keräsi kritiikkiä useassa mielipiteessä - näin erityisesti Puotilan osalta. Samalla esitettiin huolta viheralueiden säilymisestä. Mutta oli joukossa mukana myös korkeamman rakentamisen ja kaupunkimaisen tunnelman kannattajia, mutta lukumääräisesti vähemmän.

Alueen siivottomuudesta ja turvattomuudesta esitettiin huomioita ja segregatiokehityksen pysäyttäminen nähtiin useammassa mielipiteessä tärkeänä. Samalla muistutettiin mm. Itä-Helsingin hengestä, jota tulisi vaalia. Monikulttuurisuus nähtiin voittopuolisesti vahvuutena.

Parissa mielipiteessä kiitettiin, että täydennysrakentaminen ei tässä tapauksessa sijoitu metsien päälle.

Tukholma, Tallinna, Kööpenhamina ja Berliini mainittiin kaupunkina, joista suunnittelijoiden toivottiin ottavan mallia julkisivujen ja mielikuvituksellisten puistojen suunnitteluun.

Pääosion mielipiteiden joukossa oli myös paljon palveluihin liittyviä toiveita ja ideoita.

"Itä-Helsinkiin ei tarvita lisää pieniä kaupungin vuokra-asuntoja. Alueiden eriytymistä ei saa enää lisätä."

"Säästetään puistot ja metsät, pidetään rakennukset matalana ja näkymä vihreänä. Laajaa kulttuuritarjontaa ympärivuotisesti ja esteettömästi kaikenikäisille."

"Kiinnostavia suunnitelmia, joissa on hyvää se, että aluetta yritetään kehittää, mutta ilmiselvästi sitä ei tehdä alueen asukkaita varten."

"On sääli, että koko Helsinki halutaan rakentaa täyteen korkeita kerrostaloja ja kaikki kaupunginosat alkavat muistuttaa toisiaan ja eri alueiden erityispiirteet häviävät."

"Mielipiteet uusien talojen korkeudesta näyttävät jakaantuvan kahtia. Toiset haluavat tornitaloja lisäämään asuintilaa ja alentamaan alueen vuokria, toiset matalia taloja viihtyvyyden ylläpitämiseksi."

"Toivottavasti julkisivuratkaisuihin panostetaan ja ne sulautuvat miljööseen, eivätkä näytä valmistuessaan karulta ja harmailta laatikoilta ... Idälle on omaleimaista värikkyyttä ja moninaisuutta."

"Toivon, että suunnitelmissa muistetaan idän hienot korttelipihat. Korttelipihoilla on aina leikkipuisto, pöytiä, tuoleja ja usein grilli, joka saa asukkaat tutustumaan toisiinsa ja tukee asukasyhteisöjen syntymistä. Näitähän yritetään saada takaisin myös keskustaan."

"Koripallo ja räppikoulu tarvittaisiin itikseen. Ei täältä muuten koskaan pääse pois!"

"Itiksen, Puotilan ja Vartiokylän alueille on tulossa paljon rakennushankkeita, tapahtuvatko ne samaan aikaan? Miten varmistetaan, ettei asukkaille koidu liikaa haittaa ja häiriötä, esim. kovaa rakennusmelua ja liikenne-esteitä?"

Yllä otteita kyselyn pääosioon kirjoitetuista mielipiteistä.

Yhteenveto Kerrokantasi.fi - palvelussa ja Idän kyläjuhlissa saadusta palautteesta

PUOTINHARJUN PUHOS

ARKKITEHTUURI- JA KAUPUNKIKUVA

Kerrokantasi kyselyssä esiin tulleita aihepiirejä

1. Millä perusteella rakennusten korkeudet on määritelty?
2. Miten suunnitelmassa ja arkkitehtuurissa on huomioitu paikallisuus?
3. Entä uudiskortteliin rajautuva olemassa oleva rakennuskanta ja lähialueet?
4. Millä perusteella rakennusten julkisivumateriaalit ja -värit on määritelty?
5. Kuinka suunnitelmassa on otettu huomioon alueen monikulttuurisuus uudiskorttelin asumisratkaisuisissa?
6. Minkälaisia asuntoja alueelle suunnitellaan ja millaisia asukkaita varten? Miten suunnitelmassa on huomioitu alueen vuokra- ja omistusasuntojen suhde?
7. Miten rakentamisen aikaista työmaajärjestystä ylläpidetään, jotta rakentaminen ei estä sujuvaa julkista liikennettä tai kevyen liikenteen sujuvuutta sekä turvallisuutta?
8. Kuinka kestävä kehitys otettu huomioon arkkitehtuurissa?

JATKOSUUNNITELUSSA KESKITYTÄÄN SEURAAVIIN AIHEPIIREIHIN

- Pihaille ja pihakansille mahdollistetaan eri kohdissa nousevan ja laskevan rakennusmassan myötä mahdollisimman paljon auringonvaloa.
- Uudisrakennukset sovitetaan Puhoksen säilytettävään osaan, ei toisin päin.
- Alustavissa julkisivumateriaaleissa tutkitaan tarkemmin tiilen käyttöä ja sovitetaan vaaleahkolla värillä rakennukset tukemaan Puhoksen arkkitehtuuria.
- Noudatetaan rakentamisen aikaista lainsäädäntöä (hiilijalanjäljen laskenta, kierrätetyt materiaalit jne.)
- Puhoksen A-osa peruskorjataan kestävän korjausrakentamisen mukaisesti
- Monikulttuurisuuden ottaminen huomioon tarkoittaa tässä viitesuunnitelmassa mahdollisimman laajakirjoista, vaihtelevaa, monipuolista ja muokattavaa asumista, jota tullaan tarkentamaan jatkotyöskentelyssä.
- Alueelle on tavoitteena toteuttaa monipuolista, laadukasta, asumismukavuutta ja elämänlaatua parantavaa urbaania asumista kaikille asukasryhmille.
- Asuntosuunnittelu jatkuu ja tarkentuu edelleen suunnittelun edetessä
- Uudiskortteli on mahdollista rakentaa kolmessa vaiheessa. Vaiheiden aikana huolehditaan alueen turvallisuudesta laadukkailla työmaasuunnitelmilla sekä rakentamisen suunnitellulla porrastamisella. Vaiheistuksella ei pitäisi olla vaikutusta alueen julkiseen liikenteeseen.

PALVELUT

Kerrokantasi kyselyssä esiin tulleita aihepiirejä

---

1. Kuinka suunnitelmassa pyritään edistämään alueen monipuolista palvelutarjontaa kivijalkamyymälöissä?
2. Kuinka monikulttuurisuus ja nykyiset toimijat on otettu huomioon suunnitelmissa?
3. Kuinka ympäröivien uudiskorttelien palvelut ja liiketilat on otettu huomioon suunnitelmassa?
4. Kuinka alueen uudistamisessa otetaan huomioon alueen sosiaaliset ongelmat?

JATKOSUUNNITELUSSA KESKITYTÄÄN SEURAAVIIN AIHEPIIREIHIN

- Puhoksen nykyisen palvelutarjonnan säilyminen ja palveluiden kehittäminen siten, että ne ovat tulevaisuudessa monipuolisia ja omaleimaisia, on sisäänrakennettu jo Puhoksen omistusrakenteeseen. Laajapohjainen omistus, jossa toimijat omistavat omia tilojaan, varmistaa että osakkaiden etu huomioidaan päätöksenteossa. Suunnitteluvaiheessa tehdyt haastattelut ja osallistamisvaiheen kommentit ja kysymykset vahvistavat käsitystä siitä, että erottuvuus ympäröivästä palvelutarjonnasta sekä monikulttuurisuus ovat Puhoksen valtteja myös tulevaisuudessa.
- Puhoksen palvelutarjonnan tulee olla riittävän laaja ja monipuolinen. Puhoksessa on kuitenkin rajallinen määrä liiketilaa, josta osa muuttuu toiseen käyttöön B- ja C-osien purkamisen seurauksena. Tästä syystä ympäröiviin uudiskortteleihin tulevat palvelut hyödyttävät myös Puhosta. Puhoksen palveluiden uudelleenjärjestely aktivoi Helminauhakorttelin suuntaan avautuvien liiketilojen toimintaa. Samaan aikaan yhteyksiä kortteleiden välillä kehitetään.
- Puhoksen yrittäjien, asiakkaiden ja muiden toimijoiden haastattelut, joita on tehty jo osallistamisvaiheen aikana, jatkuvat myös tulevaisuuden kehitysvaiheissa. Tästä prosessista saatuja tietoja hyödynnetään sekä Puhoksen omien yhteisöjen kautta että tiiviissä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Kasvattamalla Puhoksen merkitystä alueen asukkaiden ja asiakkaiden yhteisenä keskuksena vahvistetaan inklusiivisuutta ja ihmisten mahdollisuuksia ja halua pitää huolta omasta lähiympäristöstään.

YMPÄRISTÖ

Kerrokantasi kyselyssä esiin tulleita aihepiirejä

1. Miten ympäristön ja ulkotilojen laatu muuttuu rakentamisen myötä? Millaista kasvillisuutta alueelle on mahdollista saada tulevaisuudessa?
2. Onko suunnitelmissa otettu huomioon yhteisöllisyys, oleskelu sekä lasten leikit lasten leikit sekä luonnossa että rakennetussa kaupunkitilassa?
3. Miten viherkatot ja vertikaalivihreä ja niiden vehreys on toteutettavissa todellisuudessa?
4. Säilyvätkö alueen liikunta- ja virkistysalueet? Entä riittääkö niiden kapasiteetti uudiskortteleiden rakentamisen jälkeen?

JATKOSUUNNITELUSSA KESKITYTÄÄN SEURAAVIIN AIHEPIIREIHIN

- Suunnittelun lähtökohtana monimuotoisuuden tukeminen + kaupungin esittämät/ edellyttämä / tontin vuokrausehdoissa määritelty kerroksellinen kaupunkivihreä ja hulevesien käsittely ja näkyväksi tekeminen
- Kerroksellinen kasvillisuus ja luonnonmateriaalien hyödyntäminen mahdollistaa luovan leikin ja luontokosketuksen
- Oleskelualueen ja aukiotiloissa leikkiin kannustavia elementtejä
- Ulkotilojen monipuolinen käyttö ja esim. eri ikäryhmät on huomioitu jo suunnittelun tässä vaiheessa
- Viherkattojen vehreys vaihtelee sijainnin ja kasvupaikan olosuhteiden mukaan.
- Asumiseen liittyvät viherkatot / yhteistiloja reunustavat ovat kasvillisuudeltaan korkeampia ja monilajisempia.
- Yleisesti kasvillisuudessa hyödynnetään ilmastoon ja viherkattoympäristöön sopivia lajeja.
- Varmistetaan riittävät kasvualustat ja rakenteet (viherkatot ja vertikaalivihreä)

LIIKENNE

Kerrokantasi kyselyssä esiin tulleita aihepiirejä

1. Miten kävely- ja pyöräilyliikenne kehittyi alueen rakentamisen myötä?
2. Miten suunnitelmissa on huomioitu eri käyttäjäryhmiä, niin autoilijoita kuin kevyen liikenteen käyttäjiä?
3. Kuinka uusien pysäköintipaikkojen sijainti vastaa liiketilojen ja palvelujen pysäköinnin tarvetta?
4. Onko asukas – ja asiakaspysäköintipaikkamäärissä on otettu huomioon nykyhetki sekä tulevaisuuden suunnitellut muutokset?
5. Säilyvätkö alueen liikunta- ja virkistysalueet? Entä riittääkö niiden kapasiteetti uudiskortteleiden rakentamisen jälkeen?
6. Kuinka saavutettavuus ja esteettömyys toteutuu suunnitelmassa?

JATKOSUUNNITELUSSA KESKITYTÄÄN SEURAAVIIN AIHEPIIREIHIN

- Suunnittelun lähtökohtana monimuotoisuuden tukeminen + kaupungin esittämät/ edellyttämä / tontin vuokrausehdoissa määritelty kerroksellinen kaupunkivihreä ja hulevesien käsittely ja näkyväksi tekeminen
- Kerroksellinen kasvillisuus ja luonnonmateriaalien hyödyntäminen mahdollistaa luovan leikin ja luontokosketuksen
- Oleskelualueen ja aukiotiloissa leikkiin kannustavia elementtejä
- Ulkotilojen monipuolinen käyttö ja esim. eri ikäryhmät on huomioitu jo suunnittelun tässä vaiheessa
- Viherkattojen vehreys vaihtelee sijainnin ja kasvupaikan olosuhteiden mukaan.
- Asumiseen liittyvät viherkatot / yhteistiloja reunustavat ovat kasvillisuudeltaan korkeampia ja monilajisempia.
- Yleisesti kasvillisuudessa hyödynnetään ilmastoon ja viherkattoympäristöön sopivia lajeja.
- Varmistetaan riittävät kasvualustat ja rakenteet (viherkatot ja vertikaalivihreä)

OSALLISTAMINEN SEKÄ SOSIAALINEN JA KULTTUURINEN KESTÄVYYS

Kerrokantasi kyselyssä esiin tulleita aihepiirejä

---

1. Kuinka alueen sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys on otettu huomioon suunnitelmassa?
2. Minkälaista asukas- ja käyttäjätietoa on kerätty ja mikä sen vaikuttavuus on ollut?

JATKOSUUNNITELUSSA KESKITYTÄÄN SEURAAVIIN AIHEPIIREIHIN

- Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys on eräs Puhoksen kehityshankkeen pääteemoista. Alueen monipuolinen kulttuuriympäristö ja yhteisöt ovat Puhoksen ehdoton vetovoimatekijä. Kokonaisuutta tarvitsee kuitenkin kehittää, jotta hyviä vaikutuksia saadaan voimistettua ja ongelmia vähennettyä.

Työ on aloitettu sidosryhmien haastatteluilla. Haastatteluja tehtiin tammikuusta 2023 alkaen yhteensä 12 kpl ja mukana oli yrittäjiä, Puhoksen kulttuuritapahtumien järjestäjiä, rukoushuoneiden edustajia, kiinteistöhuollon edustaja sekä sosiaalityön tekijöitä. Osallistamisvaiheen suunnittelussa on huomioitu laajasti haastatteluista saatu informaatio. Syksyllä 2023 toteutetaan tutkimuskokonaisuus, jossa keskitytään alueen asukkaisiin (nykyisiin ja tuleviin) sekä alueella asioiviin. Näin näkökulmaa saadaan laajennettua suunnitelmien tarkentuessa. Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys huomioidaan hankkeessa myös seuraavissa suunnitteluvaiheissa myöhemmin laadittavan ohjelman mukaisesti.

Yhteenveto viitesuunnitelman palautteesta Kerrokantasi & Kyläjuhlat

ITIS SITI -hanke, Puotilan metroaseman alue ja Helminauhakortteli & Korsholmantien kortteli

14.6.2023

Milla Kallio

FEMMA Planning Oy

FEMMA
PLANNING

Kerätty tieto

Kerrokantasi-kommentteja annettiin kaikille hankkeille yhteensä 428, joista

- 38 kpl Helminauha- ja Korsholmantien korttelien osioon
- 138 kpl Puotilan metroaseman alueen osioon
- Lisäksi muutamia kommentteja yleisessä osiossa

Kyläjuhlilla kävijät jättivät lapuille palautetta ja kommentteja

- noin 13 kpl Helminauha- ja Korsholmantien korttelien suunnitelmiin
- noin 60 kpl Puotilan metroaseman alueen suunnitelmiin

Lisäksi Helsingin kaupungille kirjaamoon tuli kirjallisia palautteita

- Puotila-seuralta
- Kaupunginmuseolta
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Liikuntapalvelukokonaisuus, Liikkumisen edistäminen -yksikkö
- Helsingin pelastuslaitos
- Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
- Telia Company
- Yksityishenkilöiltä 4 kpl

Osallisille esitetyt kysymykset

Helminauha- ja Korsholmantien kortteli

- Miten liikut alueella? Mihin pysähtyisit? Miten haluaisit viettää aikaa alueella?
- Millaisia palveluja kaipaavat rakennusten ensimmäisiin kerroksiin?
- Mitä ajattelet Kastelholmankujasta eli kauppakujasta, joka tulee Puhoksen ja Helminauhakorttelin väliin? Millaisia asioita toivot kauppakujalle?
- Millaisia asuntoja toivot Helminauhakortteliin ja Korsholmantien kortteliin?

Puotilan metroaseman alue

- Miten liikut alueella nykyisin? Miten suunnitelmat vaikuttavat arjen reitteihisi?
- Millaisia palveluita Puotilan uudessa keskustassa pitäisi mielestäsi olla?
- Mitä haluat nähdä ja tehdä uusilla aukioilla ja puistossa?
- Mitä ajattelet kattopuutarhoista? Miten käyttäisit niitä?

Yhteenveto

Ylipäätään alueen kehitys nähtiin positiivisena mutta osallistuminen etenkin kerrokantasi-alustalla nähtiin turhauttavana ja vaikuttavuutta epäiltiin.

Eniten risteäviä kommentteja tuli rakentamiskorkeuteen liittyen. Matalan rakentamisen kannattajat näkivät pientalovaltaisen Vartiokylän alueen liittymisen korkeaan rakentamiseen vaikeana, samoin vanhemman lähiörakennuskannan epäiltiin riitelevän uuden kanssa Puotilan ja Helminauhan alueilla. Korkean rakentamisen kannattajat taas näkivät etenkin Puotilan aseman ja Korsholmantien korttelin potentiaalisena tiiviille ja ehdotettuakin korkeammalle rakentamiselle, jolloin muita alueita ja metsää säästyisi.

Arkkitehtuurin ja kaupunkikuvan toivottiin ilmentävän alueen ominaispiirteitä, monikulttuurisuutta ja 50-60-luvun lähiötä. Helminauhan osalta alueen sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden huomioimisen ei koettu tulevan esille aineistosta ja syventämistä toivottiin esimerkiksi ideakilpailun tavoitteiden *särmikäs ja omaleimainen* mukaan.

Miten voimme vastata tai reagoida esitettyihin huoliin ja ideoihin?

Selkeytettäviä kysymyksiä, joista useampia kommentteja, huolia tai ideoita:

Arkkitehtuuri ja kaupunkikuva

1. Millä perusteilla rakennusten korkeudet on määritelty?
2. Miten suunnitelmassa ja arkkitehtuurissa voidaan huomioida paikallisuus? Miten huomioidaan uuden alueen viereiset pientalovaltaiset tai lähiömäiset alueet?
3. Millaisia asuntoja ja asukkaita alueelle suunnitellaan? Miten suunnitelmissa on huomioitu alueen vuokra- ja omistusasuntojen suhde?
4. Miten rakennusajan työmaajärjestelyistä pidetään huolta etteivät ne estä metrolla työssäkäyntiä tai koulutien turvallisuutta?
5. Onko suunnitelmassa huomioitu pelastusreitit?

Palvelut

1. Miten suunnitelmassa pyritään edistämään alueen monipuolista palvelutarjontaa kivijalassa?
2. Miten alueen uudistamisessa otetaan huomioon alueen sosiaaliset ongelmat kuten päihdeongelmat?
3. Säilyykö alueen liikunta- ja virkistysalueet ja riittääkö kapasiteetti?
4. Miten alueen suunnittelussa on otettu huomioon kasvava asukasmäärä? Lasten määrä? Kaikenikäisille sopivat tilat?
5. Kierrätys ja kestävyys alueilla?

Ympäristö

1. Voidaanko ympäristön vehreydellä tasapainottaa tiivistä rakentamista? Villiä luontoa klinisen sijaan?
2. Miten vehreydellä voitaisiin samalla lisätä myös yhteisöllisyyttä alueella?
3. Onko suunnitelmissa tilaa lasten leikille luonnossa ja kaupunkitilassa?
4. Miten viherkatot ja vehreys toteutetaan todellisuudessa?
5. Miten todellisuus tulee vastaamaan havainnekuvia ja sanallistettuja mielikuvia?

Liikenne

1. Miten kävely- ja pyöräilyolosuhteet kehittyvät alueiden välillä, etenkin kehän ja itäväylän ylitys huolestuttaa?
2. Miten suunnitelmassa voidaan huomioida eri käyttäjäryhmiä, kenelle reittejä suunnitellaan?
3. Miten metron liityntäpysäköinti muuttuu ja miten käyttäjämäärä otetaan huomioon?
4. Miten raitiotien linjaus on määritelty?

Osallisuus sekä sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

1. Alueen sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden huomioiminen suunnitelmissa?
2. Osallistuminen turhauttaa, millaista asukastietoa on kerätty ja mikä on vaikuttavuus?

FEMMA Planning

www.femmaplanning.com

contact@femmaplanning.com

[Uutiskirje](#)

FEMMA
PLANNING

Stoan laajennus ja perusparannus

Kerrokantasi.hel.fi –kuuleminen kevät 2023
Kooste kommentteista
Anne Euramaa 6.6.2023

Helsinki

Kerrokantasi.hel.fi 12.5.-5.6.2023

Stoa, Stoanaukio, Stoaapuisto mukana yhteisessä kerrokantasi.hel.fi –kuulemisessä Puhoksen, Puotilan metroaseman sekä Helminauhakorttelin ja Korsholmantien korttelin suunniteluaineistojen kanssa.

Tässä koosteessa kuvattu Stoa tai sen piha-alueita koskevat maininnat pääpiirteittäin.

Kommentteja annettiin yhteensä 428 (sis. kaikki suunnittelualueet), joista

Stoan laajennus-osio 47 kommenttia

Stoanaukio-osio 37 kommenttia

Stoaapuisto-osio 22 kommenttia

Tämän lisäksi

noin 20 Stoan tuleviin palveluihin liittyvää kommenttia kuulemisen yleisessä osiossa

noin 10 mainintaa/komenttia Puhos-osiossa, jotka temaattisesti tai välillisesti koskettavat Stoa ja sen piha-alueita

noin 6 kommenttia Helminauhakortteli ja Korsholmantien kortteli-osiossa

Yleistä

- Stoa koskevat maininnat ja kommentit olivat pääsääntöisesti joko positiivisia tai neutraaleja, jopa innostuneita.
- Negatiivisimmat kommentit koskivat alueen nykyistä siivottomuutta tai koettua turvattomuuden tunnetta. Stoan aukion suunnitelmien yhteydessä nousi muutamia kysymyksiä koskien aukion ympärille tulevien asuintalojen ja aukion muodostaman kokonaisuuden toimivuutta.
- Yhdessä kommentissa kyseenalaistettiin uusi suunnittelukierros näin nopeasti Stoanaukion neljä vuotta aiemmin toteutetun remontin jälkeen.

”Ihan mahtavaa, että stoa ja Puhos uusitaan. Niin ankeita paikkoja tällä hetkellä, varsinkin Stoa.”

Helsinki

Toimintakonsepti, mainintoja

Kansalaistaidot keskiöön Stoassa, kaikenikäisille. Työväenopiston tulee kirkastaa rooliaan yli 16 vuotiaiden vapaa-ajan taitojen opetuksessa, opiston kyky tavoittaa nuoria aikuisia on liian pieni. Esim mediataidot ovat kiinnostavia ja informaatiolukutaidon edistäminen tulee nostaa myös kaupungin tehtäväksi, jotta kansalaisten keskuuteen ei vahvistu kuplia, jossa oma agenda on vain esillä. Stoan palveluiden tulee osata tehdä töitä kaupunkilaisten syrjäytymistä vastaan ja tarjota osallisuutta, jotta alueella on turvallista.

Oodi-tyyppinen paikka meille, Itä-Helsingin oma "olohuone"!

Työväenopiston tilaa ja tarjontaa voisi myös laajentaa Stoassa.

Säästetään puistot ja metsät, pidetään rakennukset matalana ja näkyvä vihreänä. Laajaa kulttuuritarjontaa ympärivuotisesti ja esteettömästi kaikenikäisille. Elmun kanssa yhteistyössä toimiva keikkapaikka ja työväenopiston kurssuja laajalti. Yhteinen olohuone kaikille sisä- ja ulkotiloihin. **Pidetään lemmikit tervetulleina.** Tilaa kaikille kulttuureille Itä-Helsingin hengessä!

"Stoan palvelujen päivittäminen "paremmaksi" herättää epäluuloja. **Toivon että nykyisestä toiminnasta kuitenkin pidetään kiinni ja jatkossa palveluja on vain tarjolla enemmän.** Nykyisin Stoassa järjestetään ilmaista toimintaa lapsille, ja salissa on mahdollista nähdä laadukasta nykytanssia (yleensä aika ällistyttävän huokeaan hintaan). STOA tuo kulttuuria jokaisen kukkaron ulottuville, ja tämän haluaisin jatkuvan ja voimistuvan jatkossakin. **Myös idän erityisyys saisi Stoassa näkyä jatkossakin,** täällä esitetyt graffitimeiningit olisi hyvä lisä, **ehkä joku taiteilijaresidenssi (Haihatuksen henkeen) voisi olla kiva myös.**

Kyllä, lisää näyttelytiloja, työskentelytiloja ja työhuoneita alueelle, sinne missä ihmiset liikkuvat - mahdollistaisi muutakin toimintaa, työpajoja ja vierailuja!

Suunnitelmissa paljon hyvää. Itse käytän kirjaston lukusalia, joten uudet viihtyisät lukutilat ja ylipäättään ei kaupalliset oleskelutilat hyvä idea ""olohuoneen jatkeena".

Lasten ja nuorten taidetalo sopisi Stoaan, sellainen, jossa eri ikäiset lapset ja nuoret voivat työskennellä yhdessä eri taiteen alojen ammattilaisten kanssa!

Kunnon taidenäyttelytilat. Maailmanmusiikki sopii itäiseen Helsinkiin.

Helsinki

Yleisiä huomioita tiloihin liittyen

Pari mainintaa liittyen tulevien tilojen akustiikkaan:

- **"Toivon että akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota, että tilat säilyvät rauhallisina vaikka useat ryhmät juttelisi samaan aikaan. "**
- **"Toivottavasti tilojen ääneneristykseen keksitään ratkaisuja, joiden avulla voidaan rajoittaa äänten kaikuminen tiloissa.**

Lisäksi hajahuomioita

- **"Pitäisi saada luonnonvaloa jokaiseen soppeen"**
- **"Stoa:n laajennus on liian suuri, mutta laajennus pitäis edustaa vanhaa punatiilin verhoiltua tyyliä ja istua katukuvaan. ---"**
- **"Tilojen ulkoasu pitäisi myös kuvailla, mitä siellä voi ja pystyy tekemään, esim. hacklab-tyyppiset tilat ottaisi vaikutteita esim. kyberpunkista tai vaikkapa scifistä. Käyttäjillä olisi myös mahdollisuus täydentää ulkoasua omilla ideoillaan."**
- **"Lämpö/ravintolan ikkunat taitaa olla Tutunlinnantielle. Ei siis kovin kauniit näkymät. Näitä näkymiä toivoisin siis maisemoitavan."**
- **"Nykytilassa työväenopiston luokkatiloissa on aina sälekaihtimet kiinni. Voisiko ikkunoissa olla sellainen materiaali, että sisältä näkisi ulos."**
- Lasi-julkisivu on upea, toivottavasti toteutuu

Uusi, isompi sali

Uusi isompi esityssali oli yksittäinen asia, jota kiiteltiin Stoaan laajennusuunnitelman osalta eniten

"Toivoisin Stoaan livemusiikkisalaa, joka sopii rock- ja pop-musiikin esittämiseen. Itä-Helsingistä puuttuu kunnon livemusiikkipaikka. Huomioitavaa, että näiden musiikkigenrejen tarpeisiin ei sovellu parhaalla tavalla istumapaikoin varustettu auditorio. Saliin tarvitaan seisomapaikoin varustettua permanttoa ja hyvä äänentoisto. Saataisiinko Elmu mukaan ohjelmiston järjestämiseen, jotta saataisiin kiinnostavia esiintyjä ja taattaisiin, ettei salista tule vain ns. kulttuurin suurkuluttajien paikkaa. Olisi hienoa, jos muualtakin kaupungista ja maasta suunnattaisiin Itä-Helsinkiin kokemaan keikkaelämyksiä."

"Olisipa ihanaa saada tänne itään joku kunnon keikkapaikka, minne tulisi isoja ja pieniä bändejä ja artisteja. Itä-Helsingin Tavastia 🎸"

Helsinki

"Tarpeellinen lisäys Itä-Helsingin kulttuuritarjontaan. Toivottavasti salin suunnittelussa osallistetaan muusikoita tai vaikka Helsingin konservatoriota, että saadaan tilaan sopiva akustiikka ja varmistetaan muuntojoustavuus eri tarpeisiin"

"Hyvä jos Stoa laajenee ja saataisiin isompi sali. Sinne voisi tulla tunnettujakin artisteja ja teatteriesityksiä. Nyt Stoa on erikoistunut lähinnä tanssiteeseen, joka ei niin monia kiinnosta. Kirjastokin voisi laajentua, on tosi tärkeä paikka"

Uudessa salissa hyvä huomioida klubitilamahdollisuudet -> lattiakoneisto

Omaehtoisen arjen verstaas

- Kaikille ikäryhmille **kunnolla oleskelutilaa ja viihtyisät sellaiset.**
  - **STOAn tarvittaisiin ompelutila.** Sinne jonkun verran ompelukoneita, suuret kankaiden leikkaamisen mahdollistavat pöydät, sovituskukat, tila leikata matonkuteita (kierrätysmateriaaleista) ja kangaspuita
  - Olen hyödyntänyt **Varaamon tiloja, esimerkiksi kirjastojen ryhmähuoneita ryhmätapaamisten paikkana ja miettinyt usein että Helsingissä ei missään taida olla tanssisalia, jota voisi varata pienryhmän käyttöön?** Sellaiselle olisi varmasti käyttöä!"
  - **Voisiko lisäksi ilmeisesti vain nuorison käytössä olevia studiotiloja musiikin tekemiseen saada myös aikuisten käyttöön. Voisi olla myös tarjolla soittimia ja vaikka verkkokursseja musiikin itseopiskeluun.** Musiikkia harrastaa kaiken ikäiset!
  - **Toivon taidetyöpajatiloihin grafiikan prässiä ja tiloja, joissa voisi harrastaa itsenäisesti taideaineita ja esimerkiksi laitteiden ja tekstiilien kunnostamista.** Ehkä toiminta houkuttelisi itään myös pienen taidetarvikeliikkeen.
  - **Pyöränhuoltotila ja pesumahdollisuus pyörille.** Idässä on paljon kerrostaloasumista ja pyörien peseminen voi olla eri haastavaa. Kannustetaan pyöräilyyn.
  - **Noita rauhallisia tiloja olisi hyvä olla useimpia ja jopa muutama sellainen, jossa voi olla yksin rauhoittumassa.** Myös riittävästi istumapaikkoja ympäri rakennusta
  - **Palveluita vauvaperheille!** tilat, joissa hoitopöytä, mikro ja syöttötuoleja (avoin, ilmainen tila)
- Helsinki
- Olisi hyvä jos **verstaassa** olis useampi erillinen tila, joista osa olisi **hacklab-tyylisiä**, jossa voisi tehdä **3d-tulostusta sekä tila, jossa voi tehdä sähkölaitteiden ja elektroniikan kasaamiseen, korjaamiseen ja testaamiseen liittyviä asioita ja siellä on soveltuvat välineet ja muut vastaavat jutu tarjolla.** Myös vaatteiden korjaamiseen olisi hyvä olla oma tilansa. **Näissä kaikissa tiloissa olisi hyvä olla ammattimaista opastusta/neuvontaa.**
  - Samoin toivon **eri taiteenlajeille ominaiseen työskentelyyn soveltuvia työtiloja. Erityisesti pysyviä ja rauhallisia tiloja, joissa on mahdollista säilyttää materiaaleja ja toteuttaa erilaista työskentelyä ja jossa taiteilijat voisivat myös pitää kurseja eri-ikäisille kaupunkilaisille. Ei kiitos valtaville monikäyttösaleille ja akvaariohuoneille, joissa ei ole mitään yksityisyyttä ja melutaso on pahimmillaan kamala, eikä yksityistä työtilaa tai tavaroiden säilytysmahdollisuutta.**
  - "Alempana esitetty **taiteilijaresidenssi** on kannatettava idea!
  - Stoaan yhteydessä pitäisi olla **käsityöpuoti**, johon voi myyntitilillä tuoda **eläkeläiset** ja silleen et myös nuoremmat eläkeläiset **saavat tuoda käsitöitään myyntiin.**
  - **Harraste tila ja neuvontaa vapaa ajan jutuissa.** Kauppa missä myydään ompelijoiden tekemiä pusseja ja pussukoita, kasseja tai penaaaleita tai laukkuja sekä lasten tauluja paperisena.
  - **Pieniä esiintymistilojakin tarvitaan, jotta varaaminen on mahdollista/kannattavaa myös pienille toimijoille/harrastelijoille.** Tämä on tasa-arvoa ja lisää tarjonnan monipuolisuutta
  - Sisätiloihin **vitriinejä** johon tulee varainkeruu juttu.
  - Enemmän verstaasitiloja. Samat tekemisen mahdollisuudet kuin keskustassa. Nyt koneilta puuttuu esim. Vektorisoftat

Oheispalvelut

- **Olisi mukavaa, jos siellä olisi ravintola ja kahvila, joiden tarjonta vaihtelisi säännöllisesti erilaisten teemojen välillä.**
- Koko perheen edullinen ravintola! esim. Lounas
- En tiedä onko **konserttitalit olleet enää kummoisessa käytössä täällä, eli niiden yhteyteen joku viihtyisä baari ja sellaiset tilat, että myös joku teknoklubi voisi esim. toimia / järjestää keikkoja.** Kun ei nämä musiikkitoimijat ilmeisesti enää löydä keskustasta hyviä tiloja, niin pitäisiköhän rueta miettimään niitä tänne Itä-Helsinkiin.
- **Ihan loistavaa olisi jo olisi hieman tilavampia wc-tiloja,** joissa voisi rauhassa tarvittaessa vaihtaa kuivan paidan pyöräilyn jälkeen. Ja toivon, että wc-tiloista ainakin osa on osoitettu eri sukupuolille. Unisex-tiloja eivät kaikki koe turvallisiksi.
- **Palveluita vauvaperheille!** tilat, joissa hoitopöytä, mikro ja syöttötuoleja (avoin, ilmainen tila)

Helsinki

Moninaisuus

- "On todella tärkeää erityisesti alueella asuvat muslimit huomioon ottaen, että uudessa Stoassa on hiljaisia rukouksiloja, jotta esimerkiksi kirjastoissa asioidessa voi käydä välissä rukoilemassa. Tämä onkin otettu huomioon suunnittelussa. Hienoa! Lisäksi WC-tilojen suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon, että niissä voi peseytyä ennen rukoilua. Tämä tarkoittaa, että olisi hyvä olla myös jalkojen pesemistä varten hanat tai käsisuihkut.
- Lisäksi olisi hyvä, jos tilasuunnittelussa voitaisiin ottaa huomioon erilaiset huonekalut ja valinnat liittyen istumiseen. Joissain tiloissa voisi käyttää esimerkiksi matalia pöytiä ja tyynyjä, sillä tämä sekä luo uudenlaista tilaa että on tutumpi ja viihtyisämpi monille Lähi-idästä, Afrikasta tai Aasiasta Suomeen tulleille asukkaille. Myös voisi olla hyödyllistä, että jotkut Stoaan huoneet olisi erityisesti suunnattuja lasten toimintaan tai naisille. Tällaiset tilat voivat luoda uudesta Stoasta aidosti paikan, jossa useammilla meistä on hyvä ja tervetullut olo."
- Hienoa, jos kiinnitetään huomiota myös alueen muslimien ja muiden uskontokuntien tarpeisiin. Ei se ole kaltaisiltani uskonnottomilta pois, jos tiloissa voi peseytyä ja rukoilla."
- -----Joku jo toivoi, että Stoaankin pitäisi saada omat tilat naisille. Tällainen ei ole ok, ja onkin hyvä tiedostaa nämä kulttuurierot, eikä vain sinisilmäisesti tukea jonkinlaisen vanhoillisen islamin keskittymistä Puhoksen ympäristöön. Suomessa sekä naiset että miehet ovat tervetulleita kaikkiin yleisiin tiloihin ja näin kuuluu olla jatkossakin.
-

Helsinki

Esteettömyys

- Esteettömyys kaikkien tilojen fyysisessä saavutettavuudessa on tärkeä huomioida, ja niitäkin on suunnitelmassa pohdittu. Kiitos tästä!
  - Metroasemalta pitäisi päästä kulkemaan Stoaan huomattavasti helpommin kuin nykyään. Tasonvaihdot ja epämääristen portaiden kautta kulkeminen ei ole kovin miellyttävää.
  - ”Tilat pitäisi ehdottomasti olla esteettömät ja esim. rappuset korvattaisiin luiskilla.”
  - ”Katsokaan liikkumista rollaattorilla kulkevan näkökulmasta. Opasteet, luiskat, rappuset, itsestään aukeavat ovet, avarampi näkyvyys...jne.Meitä alkaa olla isompi joukko.”
  - Muistakaa kuitenkin että liikuntarajoitteisille pitää jäädä aukko, josta pääsevät riittävän lähelle kulttuurikeskusta invatakseilla.” [Osiossa Stoaapuisto]
- Esteetön galleria?
  - Paremmat esteettömät reitit esim. rattailla liikkuesssa

Helsinki

Stoa aukio ja Stoa puisto, yleistä

Stoa aukion ja Stoa puiston vastauksia kannattaneita suurelta osin tarkastella yhtenä kokonaisuutena, sillä niissä molemmissa puhuttiin yleisesti ottaen paljon samoista asioista, erityisesti vehreyden ja toiminnallisuuden kaipuusta. Lisäksi osa kommentoijista oli ilmeisesti kommentoinut väärän osioon (tsä kielis, että Stoa puisto ja –aukio olivat menneet vastaajalla sekaisin]:

- "Stoa puiston **kehittäminen kannattaa nähdäkseni aloittaa siitä, että puisto on vetovoimainen sekä turvallinen tila** kaupunkilaisille. Tämä tarkoittaa sitä, että siitä ei saa tehdä inaktiiviseen maleksimiseen suunniteltua puistoa, vaan rikas ja touhukas miljöö."
- "**Hienoja suunnitelmia!** Ihanaa että alue kehittyy. **Toivoisin itse lapsille leikkipuistoja alueelle lisää. Tällä hetkellä aika huonosti paikkoja missä lapset voi leikkiä. Houkuttelisi ehkä myös enemmän lapsiperheitä muuttamaan uusiin taloihin.**"
- "**Paljon kasveja ja viherelementtejä**", "**Kaikkialle paljon puita antamaan varjoa, kun kesätkin vaan kuumenevat.** Parantavat myös ilmanlaatua!"
- Stoa aukioon liittyvistä kolmesta eri vaihtoehdosta kommentoivat harvemmin kannattivat tai ottivat kantaa suunnitelmien paremmuuteen toisiinsa nähden.
- **Laajempi suunnitelmiin liittyvä kritiikki liittyy pohdintaan, mitä uudet Stoa aukiota reunustavat asuinrakennukset tekevät aukion tunnelmalle ja toiminnallisuudelle:** "Mitenköhän käy Stoa aukion nykyisellään rikkaan kulttuurielämän ja tapahtumien, jos aukiota tulee tällainen asuintalojen ahdas sisäpiha? Muuttaako taloihin vain sellaisia asukkaita, jotka eivät tapahtumista ja elämän äänistä valita. Stoa aukio on nykyisellään yksi Helsingin eloisimpia, pitkälti koska siinä ei ole asuintaloja." Samansuuntaisia kommentteja oli useampia.
- Pienet intiimit aukiot ovat kivempia kuin avarat ja tuuliset!

Helsinki

Stoaaukio, tapahtumallisuus ja taide

- **Kunnollinen esiintymislava on tärkeä saada tapahtumia ja konserteja varten. Pitää olla riittävän korkea.** En usko, että "veistoksellinen lava" ja toimiva lava ovat asioita, jotka yhdistyvät samassa lavassa. **Kannattaa painottaa toimivuutta. Toki kiva, jos se näyttää hienolta**
- Uuden Stoaan **ulkolava voisi olla paljon korkeampi** kuin nykyinen. Katsojat oikeasti näkisivät lavalle eikä vain esiintyjien päälakia.
- Aukio on nykyisellään varsin kiva ja eloisa!
- Sinänsä pidän asuntojen suunnittelusta hyvälle paikalle päiväkodin tilalle, mutta **itsekin mietin miten vältetään ristiriidoilta mahdollisen äänen ja valon suhteen. Toivon näet, että Stoaan aukiolla riittää nykyistäkin enemmän toimintaa niin talon organisoimana (esim. keikat, ulkoilmaelokuvat), kuin omaehtoisesti (skeittaajat, parkour-harrastajat, graffitiseinä)**
- **Valosuunnittelusta sen verran, että talojen asukkaat mahdollisesti valittavat ilta- ja yöaikaan päällä olevista valoista.** Kävijälle ja kuluttajallehan ne eivät ole ongelma, vaan lisäävät viihtyvyyttä, mutta valituksia ja eripuraa luvassa, jos valosuunnittelu häiritsee asukkaita liiaksi (näin kävi mm. Herttoniemessä, kun Prisman valotaulut niin kirkkaalla, että valaisivat vastapäiset asunnot)."
- **Katukirppis** sopisi hyvin paikalle! ja jollain oli **mahtava idea Elmun** kaltaisesta toiminnasta!"
- Vaihtoehto yksi olisi paras kesä/kevät tapahtumille!!!
- Yhteisöllisyyttä jos olisi kirppuspäiviä yms tapahtumia ihmisille, ei vain musiikkia. **Näyttelyjä ulkona:** ilmastonmuutos, rauhantyö, ekologia, sananvapaus jne. Kiitos.
- **Toivottavasti alueen tapahtumatuotanto lisääntyy** ja aukiolle saataisiin erilaisia tapahtumia (**satokauden markkinat, katukirppis, musatapahtumia, tanssiesityksiä, Itis Blockparty** jne).
- **aukio on nykyisellään niitä harvoja helsinkiläisiä aukoita, joilla todella on rikas kulttuurielämä tapahtumineen. Aukion avoimuus ja asuintalojen puuttuminen aukiolta mahdollistavat sen.** Suunnitelmien mukainen aukio olisi todellisuudessa ahdas, pimeä ja autio. Eikä siellä voisi pitää tapahtumia, koska asukkaat valittaisivat.
- **Graffiti- ja taideseinä** tuo alueelle kulttuuria ja eloa, sekä toimintaa niin nuorille kun vanhemmille
- Kaikille toimintaa **nuorille katutaide seinä**
- "Pidän tästä suunnitelmasta paljon. Toivon, että saadaan polkupyörille hyvä parkki ja että pyörällä tai kävellen pääsee esteettömästi paikalle. **Toivon graffitiseinää tai yhteisötaidetilaa**, tai että jonkun talon seinään tulisi muraali.
- STOA:n puiston nykyisen ortodoksikirkon vanerisen graffitiaidan vois korvata pysäväällä 50m pitkällä betonimuurilla, sellaiselle näyttää alueella olevan valtavaa kysyntää, kun teokset vaihtuu useasti viikottain. Lisäksi penkkejä, numikkoa, puita ja yleistä tilaa
- Toivon talojen väliin muraaliseen tai muuta mahdollisuutta yhteisötaitteeseen. Alueelle pitää saada väriä.[maininta Helminauhakortteli ja Korsholmantien kortteli-osiossa]

Helsinki

Stoaaukio, tekemistä

- shakkipöytä, pienehkö katukorisalue, skeittiparkki,
- Aikuisille shakkipöydät
- Aukiolla olisi hyvä olla jotain tekemistä, pelejä yms
- Katukirppis
- skeittaajat, parkour-harrastajat
- Petanque on hyvä idea tuohon. Pitäkää se suunnitelmassa. Tulee käyttöön!
- grillaus ja hengailu alue kiitos!
- lapsille olisi kiipeily- ja keinumahdollisuuksia.
- Jos mahdollista, yhteisöviljelmä olisi tosi hyvä johonkin kohtaan.
- Hienoja suunnitelmia! Ihanaa että alue kehittyy. **Toivoisin itse lapsille leikkipuistoja alueelle lisää. Tällä hetkellä aika huonosti paikkoja missä lapset voi leikkiä. Houkuttelisi ehkä myös enemmän lapsiperheitä muuttamaan uusiin taloihin.**
- Olennaista on myös muistaa monesti unohdettu ryhmä: nuoret (teini-ikäiset) kaupunkilaiset, jotka hyödyntävät aukiota ja suunnitella sitä heidän tarpeistaan lähtien!
- Toivon aukiolle pingispöytiä, katukorista, paljon liikunnallista tekemistä. Ei vain tylsiä penkkejä ja tyhjiä aukioita. Tehdään Itä-Helsinkiin paljon liikuntaa ja kaikille sopivaa urheilua tukevia paikkoja. Virikkeitä ja tekemistä kaikkiin puistoihin! Se edistää myös turvallisuutta.
- Skeittarit ovat löytäneet Stoa aukion edellisen uudistuksen myötä. Minusta hyvä, että suht hiljainen aukio ollut edes heillä käytössä. Soisin heille jatkossakin jonkun alueen, jos ei sitten ihan kunnan skeittiparkki vaikka viereisen Myllypuron kentille.

Stoaaukio, vesi ja vihreät elementit

- "Aukio on edellisen korjauksen jäljiltä hyvässä kunnossa. Mitään suurta remonttia ei tarvita. Puistomaisuutta voi vähän lisätä ja jos vesiaiheita tehdään niin pienehkö soliseva puromainen toisi rauhoittavan tunnelman johonkin vihreään kohtaan
- Ei kiitos vesiaiheita. Vesi roskaantuu ja pitää valvoa etteivät lapset tai lemmikit mene sillä läträämään.
- Veden(?) on hyvä, turvallisesti toteutettava lapsille (Ei allasta?)
- Istutukset vihreät myös talvella, jos olisi kuusia myös
- Space for shade please (Stoan aukio)
- Jos vandaalinkestävä huoltavaap & istutuksia ylläpivä veisaihe, niin joo, muuten ei tule toimimaan (Stoan aukion vesiaihe)
- Jos mahdollista, yhteisöviljelmä olisi tosi hyvä johonkin kohtaan.
- Jättäkää puut ja lisää kasveja ps. lukekaa Harry Potteria
- Tarpeeksi puita (nykyiset säilytettävä!)
- Lisää koristeomenapuita, stoan "hanami" olisi kaunis
- Enemmän varjoa, kesällä tosi kuuma
- Lisää viherelementtejä ja kasveja
- Isoja puita
- Ei myrkkymarjoja!
- Arkkitehtuuri ja luonto ovat samanarvoisia. Miten saataisiin suunnitteluun ajatus, että arkkitehtuuri sovitetaan luontoon eikä toisinpäin?
- Miten suomalainen puusto saataisiin paremmin mukaan suunnitteluun?

Stoaaukio, pyöräily (ja silta)

- Itse liikun alueella paljon sekä pyörällä että bussilla. Pyörällä on painajainen tulla stoaan ja kirkkoon itiksen suunnasta kun sillalla on pelkäästään rappusia. Myös kävellen ei pääse tien toisella puolella olevalle bussipysäkille.
- "Kohde on lähtökohtaisesti ""autoton"". Suunnitelmassa ei nyt kerrota lainkaan, millaiset pyöräparkit alueelle tulee ja tuleehan kiinteitä telineitä riittävästi kaikkien sisäänkäyntien yhteyteen.
- puistoista ja jalkakäytävistä ei muodostu parkkialueita. Stoaan aukiolla on turhan paljon autoliikennettä siihen nähden, että se on kevyen liikenteen aluetta, jolla kulkee paljon lapsia kouluun ja muutenkin ihmisiä Stoaan, Itikseen ja metroasemalle
- Jotta jalankulku ja pyöräily on turvallista, tarvitaan ajoesteitä, jotka varmistavat, että aukioista, puistoista ja jalkakäytävistä ei muodostu parkkialueita. Stoaan aukiolla on turhan paljon autoliikennettä siihen nähden, että se on kevyen liikenteen aluetta, jolla kulkee paljon lapsia kouluun ja muutenkin ihmisiä Stoaan, Itikseen ja metroasemalle.
- Ja miten pyörät pysäköidään turvallisesti Stoaan ulkopuolella?
- Kunnolliset pyöräparkit tarvitaan, vaikka ne vievätkin tilaa.
- Pidän tästä suunnitelmasta paljon. Toivon, että saadaan polkupyörille hyvä parkki ja että pyörällä tai kävellen pääsee esteettömästi paikalle.
- Voitaisiko aukiolle miettiä ajoesteitä? Jatkuvasti aukiolle ajetaan autolla ja parkkeerataan sinne.

Helsinki

Siltaa koskevat kommentit

- Esteetöntä siltaa Tallinnanaukiolle onkin odotettu!
- Toivottavasti silta on avoin, ei suljettu silta. Suljetut putket ovat ahdistavia, tunkkaisia, huono näkyvyys sekä jengi kuitenkin kusee niihin. Nykyinen silta on juuri hyvä, saumaton yhteys Stoaan aukiolta Tallinnan aukiolle. Toivottavasti saadaan samanlainen.
- Uusi yhteys Stoaan 2. kerrokseen
- Stoaan suunnitelma ympäristöineen OK
- Miten pääsee esteettömästi Tallinnanaukiolta Stoaanaukiolle?

Stoaapuisto, ulkoliikuntatoiveita ja ideoita

- Jos Stoa lähisyyteen tulisi ulkoliikuntapaikka, toivon esim **maastaveto - mahdollisuutta** ja **parkour-henkisiä** leikkimielisiä kuntoiluratoja.
  - Stoa alueelle kaikille sopivia liikuntapaikkoja, **Gympark, katukoris, curling, polkuautovuokrausta** (kuten esim Pärnussa) Paljon lisää tekemistä nuorille ja perheille!
  - Toivon **ohjattuja ulkoliikuntamahdollisuuksia, esim calisthenics, akrobatiaa, parkouria ja joogaa**. Olisipa kiva, jos pääsisi kesäisin ja mahd pitkälle syksyyn ulos treenaamaan ja tutustumaan uusiin lajeihin. Voiko esim alueen treenisaleilta kutsua vetäjiä? Lähialueellahan on ainakin **boulderia, jujitsua ja crossfittiä**, olisi hauska saada mahdollisuus tutustua edullisesti ja matalalla kynnyksellä alueen urheilumahdollisuuksiin, toimijoihin ja kanssaihmiisiin.
  - "Hienoa, että parkkialueelle rakennetaan puisto! Kannatan toiminnallisia pisteitä, joissa kaiken ikäiset innostuvat puuhailemaan. **Shakkipöytää, petangia, krokettirata**, graffitiseinä, **tasapainorata** ym. hauskaa.
  - "esimerkiksi **rullalautailu, grillaus ja pihapelien** pelailu tulee ottaa huomioon puistoa suunniteltaessa. Voisipa alueella olla myös sellaisia aktiviteetteja tukevia tiloja, joihin voisi vuokrata kalustoa Stoasta. Ylipäänsä Stoaapuiston suunnittelussa olisi hyvä ottaa huomioon se, ettei katukulttuuri itsessään tuota pahoinvointia, vaan puutteelliset ja vähäiset ""tarinattomat"" alueet tuottavat ihmisille
- ulkokuntosali.
  - Kyllä puistoon voisi pienimuotoisena skeitti puistoon toteuttaa
  - Leikkipuisto lapsille, jossa on esim musiikki tai taide-teema (vrt Orava-leikkipuisto, joissa voi leikkiä soittimilla ja muutakin kuin kiipeilytelineitä) Laadukas ulkoilmaravintola- kahvila, terassitoimintaa

Referenssi Redric, Meyer-puisto, aistivammaisten puisto, Michigan

Helsinki

Stoaapuisto, leikki

- There is nowhere for small children to play in the stoa area. Only a very tiny place on stoa square. **A proper playground for children is badly needed.** The area of the carpark of stoa, or the area of the current daycare on the stoa square would work well. There is a playground already at the daycare, but members of the public are not allowed to use it because it's a 24hr daycare. Myself and my child were kicked out of there before! We really need more playgrounds for kids.
- **Lapsille sellainen suihkulähde jolla saa leikkiä ja osallistua.**--- Viherkasveja ja istuimia. Esimerkiksi kukkivat puut ilahduttavat kaikkia. Koripallopiste ja skeittauksen kestävä materiaalia. Neuvolapiste läheisyyteen.
- "Useampien eri-ikäisten kohtaamispaikka esimerkiksi nuorille graffitaita ja skeittiparkkia jne. Lapsiperheille leikkiapuistoa taidepainotteisella teemalla.
- Laillinen graffitaita tai kontti
- Referenssi Redric, Meyer-apuisto, aistivammaisten puisto, Michigan

Etelä-Euroopassa lasten leikkiapuistot usein tuodaan keskeisille paikoille, aukioille ja tärkeisiin puistoihin. Lasten leikkiessä vanhemmat voivat tavata muita aikuisia, juoda kahvia tai jopa oluenkin. Kaikilla on mukavaa. Samaa voisi toteuttaa Helsingissäkin, jossa aukiot suunnittelijoiden havainnekuviissa ovat täynnä elämään, mutta todellisuudessa ovat autoita ja kolkkoja tekemisen ja ihmisten puutteessa. Leikkiapuistoissa vanhemmat taas selaavat kännykkää tyksistyneenä kun mitään muuta tekemistä ei aikuisille ole tarjolla.

Tätä viimeistä kommenttia kommentoinut neljä henkilöä seuraavasti:

Mä: Hyvin sanottu 👍

Anonyymi: Suomeen kaivataan tällaista, eli lasten leikkiapuikkoja ja puistomaisia alueita lisää, joissa on myös ravintolatoimintaa! vrt. Köpis, Berliini, Barcelona yms

Anonyymi: Juuri tämä, tätä lisää Helsinkiin kiitos!

Anonyymi: Mielenkiintoisia ja erilaisia leikkiapuistoja ja muuta elämää samaan yhteyteen, juuri kuten yllä mainittu. Ei pelkkiä eristettyjä siloja eri ikäisille ihmisille, vaan tiloja ja paikkoja, joissa kaikki viihtyvät ja voivat olla yhdessä.

Stoaapuisto, vihreää

- **Vihreää vehreyttä, jonkin verran katosta tai** katetta erilaisten säiden varalle ja ulkokuntosali.
- Lisää puita ja nurmikkoa, kukkia -vähemmän asfalttia. Miten turvallisuutta parannetaan?
- **Ikivihreät havupuut olisivat kivoja!**
- **Paljon kasveja ja viherelementtejä.**
- Viherkasveja ja **istuimia**. Esimerkiksi kukkivat puut ilahduttavat kaikkia.
- Kyllä! Ja mielellään rakentaen niin, että vanhoja puita jää, eikä niin että kaikki kasvillisuus on vain taimia.
- **Istutukset vihreät myös talvella, jos olisi kuusia myös [Maininta Stoaaukion osiossa]**
- Kaikkialle paljon puita antamaan varjoa, kun kesätkin vaan kuumenevat. Parantavat myös ilmanlaatua! Hienoa, että parkkialueelle rakennetaan puisto!
- Ei myrkkymarjoja! (lapset huomioitava)
- Referenssi Redric, Meyer-puisto, Michigan
- Kasvihuone lapset ja aikuiset, viherympäristöä
- Aistien moninaisuus huomioitava!
- Taide mukaan puistoihin
- Taide ok + vihreät puut

Ulkotilat siisteys ja yleinen turvallisuus

- **Jotain erilaista reseptiä on aika toteuttaa**, koska pahoinvointia on nähtävissä liikaa. Ilmastoahdistus on ympäristöasioita ymmärtäville ajan sairaus, niin ei voi piilottaa ongelmia viihteellä ja söpöillä asioilla vaan luoda konkretiaa siitä, että pitää toimia vastuullisesti ja kulutusta vähentäen. **Roskaamista ei jaksakaan enää ymmärtää ja kaiken dumpaamista samaan säiliöön, puistossa pitää olla roskien kierrätys organisoitu hyvin.** Uuden ajan opasteita on kertoa ihmisille, että hyönteiset ovat hyödyllisiä ekosysteemissä ja jos niille ei ole elintilaa, niin meidänkin ruuantuotanto loppuu.
- **Tosi paljon roskaa joka puolella nyt.** Uudistus on hyvin tervetullut! Mutta **toivon että uusista kiinteistöistä ja puistoista pidetään huolta, kunnostetaan ja siivotaan.**
- Puisto on tervetullut - kunhan se pidetään siistinä. Tätä nykyä koko Stoa ja Puhoksen alue on suorastaan saastainen, iisakinkirkon onnettomalla rakennusalueella asustaa rottia! Eikä puisto-osasto huolehdi kauniista istutuksista parkkialueen ja kadun välissä jne.
- **Nykyään tuntuu olevan roskaamisen aikakausi**, jopa käytettyjä vaatteita revitään kierrätyslaatikoista ja heitetään Stoaan, Puhoksen alueelle, **miten vastuullisuus ympäristöstä ja alueen viihtyvyyden arvostus saadaan paremmin ymmärretyksi kaikille? Voisiko tämä olla kulttuuripalvelujen koordinoimaa ohjelmaa alueella?**
- Ehkä sote-palveluakin tarvitaan, **jalkautuvaa lähityötä enemmän**, päihteiden haittakäytön seuraukset näkyvät nykyään liikaa, eikö ole palveluja tarjolla?
- **Turvallisen aukion säännöt näkyville, että** nuoretkin voisivat oleskella turvallisemmin iltaisin alueella, vartiointia lisää. **Istutukset vihreät myös talvella, jos olisi kuusia myös.** Kestävä kehitys näkyviin kaikessa toteutuksessa, kun ei voi tuhlata verorahoja enää liian ylällisiin tai huonosti suunniteltuun toteutukseen. Ihmisten tulee saada tietoa kustannuksista koko ajan, nyt budjetit ovat piilossa ja ei osata arvostaa yhteisiä tiloja tarpeeksi vaan niitä roskataan ja rikotaan liikaa.
- Voitaisiinko aukiolle miettiä ajoesteitä? Jatkuvasti aukiolle ajetaan autolla ja parkkeerataan sinne.

Meidän Stoa 2030

Ideaseinä Stoaan kyläjuhlassa

20.5.2023

Kooste

Anne Euramaa

Helsinki

Meidän Stoa 2030 ideaseinä

Työtapa

Ideaseinä-työpaja Stoaan idän kyläjuhlassa 20.5.2023 osana Stoaan, Puhoksen ja Puotilan metroaseman suunnitelmien esittelyä. Ideaseinä jäi kyläjuhlan jälkeen Stoaan aulaan esille samanaikaisesti toteutetun kerrokantasi.hel.fi- kuulemisen ajaksi 5.6. 2023 saakka. Pääosa ideoista ja piirroksista kertyi kyläjuhlan aikana, kyläjuhlien jälkeen muutamia. Nuorten näkemyksiä kartoitettiin lisäksi Toimintatalo Kipinän avoimessa toiminnassa touko-kesäkuussa vapaamuotoisesti keskustellen.

Pääkysymys, joka esitettiin osallistujille oli

- Mitä haluaisit tehdä, nähdä, kokea, oppia tai harrastaa Stoassa?

Apukysymyksiä:

- Millainen Stoa tulisi olla ja mitä sen tarjota, jotta se palvelisi alueen asukkaita ja toimijoita 2030-luvullakin? Tapahtumia ja taidetta, lukuelämyksiä, tietoa, taitoa, kursseja, tiloja ja laitteita, yhteisöjä, kohtaamisia, – vai jotain muuta? Mitä konkreettisia asioita kävijä itse toivoisi? Mikä häntä ilahduttaisi?
- Minkälainen tarjonta saisi sinut vieraillemaan Stoassa ja käyttämään Stoaan palveluja?
- Mitä sellaista Stoa voisi tarjota tulevaisuudessa, joka tekisi sinut onnelliseksi ja arjesta parempaa, ilahduttaisi sinua arjessasi?
- Millainen on unelmien Stoa vuonna 2030?
- Millaisia esteitä vastaaja tunnistaa osallistumiseen / palvelun käyttämiseen? Mikä Stoasta mielestäsi puuttuu nykyisin?
- Mitä kautta haluaisit tietoa Stoaan toiminnasta?

Helsinki

3.10.2023

Helsingin kaupunki, kulttuuri ja vapaa-aika

Aiheet teemoiteltuna

Ulkotilat puhuttivat paljon: kaikenikäiset osallistujat toivoivat lisää puistomaisuutta ja puistoihin vehreyttä, toiminnallisuutta ja elämyksellisyyttä.

Ideaseinä innosti myös erityisesti lapsia ja nuoria ideoimaan toimintaa, sillä ideaseinälle saattoi jättää oman ideansa myös piirroksen muodossa. Lasten toiveissa korostuivat leikin ja liikunnan paikat. Myös eläimiä piirrettiin ja eläimistä keskusteltiin.

Nuorten ideoissa korostuivat niinkään ulkotilojen toiminnallisuuksien ja liikuntamahdollisuuksien kehittäminen, kuin myös toiveet sisätilojen suhteen.

Kaikki ideat on talletettu laajempaan koosteeseen ja toimitettu suunnittelijoiden pöydälle.

Niitä hyödynnetään myös yhtenä lähtötietoaineistona syksyllä 2023 käynnistyvässä Stoan palvelumuotoiluprosessissa, jossa tavoitteena on luoda alustava palvelukonsepti ja tilakuvaus 2030-luvun Stoalle.

Helsinki

3.10.2023

Helsingin kaupunki, kulttuuri ja vapaa-aika

Aiheet teemoiteltiin seuraavasti

1. Kaikille aisteille
2. Puistoelämää 2000-luvulla
3. Toiminta- ja liikuntamahdollisuuksia ulkotiloihin
4. Lasten näkökulma: Tekemistä ja tilaa leikkiä
5. Lasten näkökulma: Eläimiä
6. Nuorten näkökulma: tekemisen fasilitteetit kuntoon
7. Nuorten näkökulma: sisältöjä
8. Moninaisemmin
9. Toiveita sisätiloja ja toiminnallisuuksia koskien
10. Taidetta ja kulttuurisisältöjä; ohjelma- ja tapahtumatoiveita
11. Ruokaa ja juomaa
12. Muut huomiot: ympäristö ja liikenneyhteydet

Kirjaamoon jätetyt mielipiteet ja kannanotot

Stoan ja Puhoksen alueen kaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin kirjallisia mielipiteitä kolme kappaletta.

Yhdessä mielipiteessä esitettiin huomioita tietoliikennekaapeleiden siirrosta ja suojauksesta.

Yhdessä mielipiteessä muistutettiin lintuturvallisuudesta rakentamisesta ja lintujen elinympäristön ja pesäpaikkojen huomioimisesta.

Puotila-seuran mielipiteessä, joka kohdistui sekä Stoan ja Puhoksen alueen että Puotilan metroaseman suunnitelmiin, todettiin muun muassa, että ”Puotila-seura pitää alueen kehittämistä kannatettavana. Puotila-seura pitää tärkeänä, että palvelut alueella säilyvät ja palveluvalikoimasta tulee monipuolinen ja tasokas. Uuden rakentamisen tulee olla laadukasta ja alueelle saadaan kaivattuja perheasuntoja sekä monipuolista asumista.

Alueen mittakaava ja olemassa oleva rakennustapa tulisi huomioida uudessa rakentamisessa, varsinkin kun rakennetaan vanhan rakennuskannan viereen ja näkyville paikoille pääkatujen varsille. Laajan näkyvyyden ja keskeisen sijainnin vuoksi on erityisen tärkeää, että arkkitehtoninen ilme ja julkisivumateriaalit väriyksineen ovat kestäviä ja yhteensopivia alueen alkuperäisen arkkitehtuurin ilmeen kanssa.

Massoittelussa olisi otettava paremmin huomioon läheisten 1960-luvulla rakennettujen korttelien mittakaava. Maamerkkimäisyys voisi olla muutakin kuin korkeaa rakentamista. Kuilumais-

ta tilavaikutelmaa tulisi välttää. Korostaisimme myös vielä enemmän vihreyttä ja puistoja. Pysäköinti kokonaisuudessaan on suunniteltava siten, että kaikki asukaspysäköintipaikat ovat korttelin alueella ja mielellään rakennusten sisällä.

Kaavassa tulee edellyttää toteutettavaksi riittävä määrä liiketilaa, jotta monipuolinen palvelurakenne turvataan. Liikerakentamisen tulee mahdollistaa myös ravintolatilojen toteuttaminen.

Uudisrakentamisen laatuun ja ulkoasuun tulisi panostaa erityisen voimakkaasti. Rakennuskokonaisuus muodostaa tärkeän osan katutilan viihtyisyydestä ja mahdollisesti ympäristöään merkittävästi korkeampana rakennuksena, se määrittää myös kaukomaisemaa. Maamerkkimäisten rakennusten tulee kestää aikaa ja julkisivumateriaalien olla laadukkaita.

Uusien kortteleiden asuntojakauman tulee perustua asutokannan tasapainoiseen kehittämiseen, niin asuntojen koon kuin omistusmuodonkin osalta. Kolmioita ja suurempia asuntoja tulisi rakentaa enemmän, jotta alue mahdollistaisi myös perheiden asumisen alueella.

Asuntojen koon vaatimukset tulee esittää kaavassa, jotta monipuolinen asuminen turvataan ja alueelle saadaan kaivattuja perheasuntoja. Kaupungilla on kaavoitusmonopoli, mikä mahdollistaa, mutta samalla myös velvoittaa kaupungin tekemään tarkoituksenmukaista yhdyskuntarakennetta.

Puotilan metroaseman alue sijoittuu kortteliin, josta on mahdollista kulkea kouluihin, päiväkodille, urheilukentälle ja myös metroasemalle ilman tienylitystä. Kaikki nämä tekijät tukevat ajatusta perheasuntojen sijoittamisesta uuteen kortteliin.

Puotilan alueelta puuttuu asukastiloja, kuten asukastalo. Kaavoitusprosessin seuraavassa vaiheessa pitäisi harkita ratkaisumallia, joka sisältää sopivia kokoontumistiloja alueen asukkaille.”

Kannanotot tai lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin seuraavilta asiantuntijaviranomaisilta:

- Kaupunginmuseo
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Kaupunginmuseon kannanotto kohdistui pääasiassa Puhoksen vanhimman osan, Stoan ja Matteuksen kirkon kaavalliseen suojeeluun.

HSY:n kannanotto kohdistui vesihuoltolinjoihin.

HSL:n kannanotossa muistutetaan Turunlinnantielle suunnitellusta tilapäisestä bussiterminaalista, josta HSL on lausunut jo alueelle laadittujen suunnitteluperiaatteiden yhteydessä.

Miten mielipiteet otetaan huomioon, miten suunnittelu jatkuu ja miten siihen voi vaikuttaa?

Touko-kesäkuussa kerättyjä kaupunkilaisten mielipiteitä ja ideoita sekä viranomaisten kannanottoja analysoidaan ja niitä peilataan nähtävillä olleisiin suunnitelmaluonnoksiin. Jatkossuunnittelua varten suunnitteluryhmät ja kaupungin edustajat esittävät itselleen joitakin peruskysymyksiä: Ovatko suunnitelma-aineistot ja suunnitelmien perustelut olleet riittäviä ja selkeitä? Tulisiko suunnitelmia muokata? Miten suunnitelmia tulisi muokata? Miten kaupunkilaisten antamat ideat pysyvät mukana kaikissa suunnittelun jatkovaiheissa?

Seuraavassa vaiheessa valmistellaan asemakaavan ehdotus ja sen liitemateriaali, joka koostuu mm. kaavaa havainnollistavista viitesuunnitelmista, erikoissuunnitelmista (kuten liikenne- ja kunnallistekniikan suunnitelmat) ja erilaisista selvityksistä (kuten meluselvitykset). Viereisessä listassa on kerrottu asemakaavaprosessin seuraavista vaiheista ja mahdollisuuksista vaikuttaa niihin.

Asemakaavan suunnittelun rinnalla ja sen jälkeen tapahtuu muuta suunnittelua kuten liikenneväylien ja muun julkisen ympäristön tarkempaa suunnittelua. Näitä tarkempia, toteutukseen tähtääviä suunnitelmia vuorovaikutetaan erikseen myöhemmissä vaiheissa. Myös laajentuva kulttuurikeskus Stoa ja siellä tarjottavat palvelut ovat monivaiheisen jatkosuunnittelun kohteena. Kaupunkilaiset ja lukuisat Stoa:n toiminnan kannalta tärkeät sidosryhmät tullaan kutsumaan mukaan myös seuraaviin vaiheisiin.

Etnografinen tutkimus

Syksyn 2023 aikana alueen yksityiset hankeryhmät ja Helsingin kaupunki suorittavat etnografisen tutkimuksen alueella. Tutkimuksen, joka sisältää paikan päällä tehtäviä haastatteluita, tavoitteena on auttaa hankeryhmiä ja kaupungin edustajia tunnistamaan entistä paremmin ne keskeiset tekijät, joiden avulla alue on jatkossa kiinnostava ja houkutteleva asuin- ja asiointipaikka sekä suuntaamaan toimenpiteitä ja resursseja kokonaisuuksiin, joilla on näiden tavoitteiden kannalta suurin vaikutus.

Kaavoituksen eteneminen

Vireilletulo

- kaavoitus on tullut vireille vuonna 2023 kehittämisvarausten haltijoiden hakemuksesta ja kaupungin aloitteesta
- suunnittelusta tiedotettiin vuoden 2023 kaavoituskatsauksessa

OAS

- OAS ja muuta aineistoa oli nähtävillä 15.5.–5.6.2023, asukastilaisuus oli 20.5.2023 kulttuurikeskus Stoassa (Turunlinnantie 1)
- nähtävilläolosta ilmoitettiin kirjeillä, verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> ja Helsingin uutisten itäpainoksessa
- mahdollisuus esittää mielipiteitä
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille mielipiteen jättäneille, jotka ovat mielipiteen yhteydessä erikseen ilmoittaneet sähköposti- tai postiosoitteensa

Ehdotus

- kaavaehdotus esitellään kaupunkiympäristölautakunnalle arviolta sykyllä 2024
- kaavan valmistelun aikana saatuihin huomautuksiin vastataan vuorovaikutusraportissa, joka löytyy karttapalvelusta <https://kartta.hel.fi/suunnitelmat>
- kaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta ilmoitetaan verkkosivuilla <https://www.hel.fi/kaavakuulutukset>
- mahdollisuus tehdä muistutus, viranomaisilta pyydetään lausunnot
- muistutukset ja lausunnot käsitellään kaupunkiympäristölautakunnassa
- kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä lähetetään tieto niille muistutuksen jättäneille, joiden sähköposti- tai postiosoite ilmenee muistutuksesta

Hyväksyminen

- kaupunginhallitus käsittelee kaavaehdotuksen
- kaupunginvaltuusto hyväksyy kaavan
- tieto kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä lähetetään niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen julkisen nähtävilläolon aikana
- hyväksymistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen
- hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan
- kaava tulee voimaan, jos hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu tai valitukset on hylätty.

Helsinki